

Quum is casus vbi ambae formae componendae compositionem directe ingrediuntur simplicissimus sit, ad ipsumque reliqui facile reducantur, illum solum in sequentibus contemplabimur, ita vt si forma aliqua simpliciter dicatur e duabus aliis composita, semper subintelligere oporteat, ex vtraque illam proprie esse compositam *). Eadem restrictio valebit, quoties forma in productum e duabus aliis transformabilis dicitur.

240. THEOREMA. Si e formis f , f' composita est forma F ; ex F et f'' forma $\mathfrak{F}$; ex f , f'' forma F' ; ex F' et f' forma $\mathfrak{F}'$: formae $\mathfrak{F}$, $\mathfrak{F}'$ proprie aequivalentes erunt.

Dem. I. Sit $f = axx + 2bxy + cyy$, $f' = a'x'x' + 2b'x'y' + c'y'y'$, $f'' = a''x''x'' + 2b''x''y'' + c''y''y''$, $F = AXX + 2BXY + CYY$, $F' = A'X'X' + 2B'X'Y' + C'Y'Y'$, $\mathfrak{F} = \mathfrak{A}\mathfrak{X}\mathfrak{X} + 2\mathfrak{B}\mathfrak{X}\mathfrak{Y} + \mathfrak{C}\mathfrak{Y}\mathfrak{Y}$, $\mathfrak{F}' = \mathfrak{A}'\mathfrak{X}'\mathfrak{X}' + 2\mathfrak{B}'\mathfrak{X}'\mathfrak{Y}' + \mathfrak{C}'\mathfrak{Y}'\mathfrak{Y}'$; determinantes harum septem formarum resp. d , d' , d'' ; D , D' , $\mathfrak{D}$, $\mathfrak{D}'$, qui omnes eadem signa et rationem quadratorum inter se habebunt. Porro sit m divisor communis maximus numerorum a , $2b$, c , similemque significationem habeant m' , m'' , M relativae ad formas f , f'' , F . Tum ex concl. 4 art. 235, D erit diu. comm. max. numerorum $dm'm'$, $d'mm$, adeoque $Dm''m''$ diu. comm. max. numerorum $dm'm'm''m''$,

*) Similiter vt in compositione rationum (quae cum compositione formarum magnam analogiam habet) subintelligi solet, rationes componendas directe accipiendas esse nisi vbi contrarium monetur.

$d^l m m m^l m^l$; $M = m m'$; $\mathfrak{D}$ diu. comm. max. num. $D m^l m^l$, $d^l M M$, siue numerorum $D m^l m^l$, $d^l m m m^l m^l$. Hinc concluditur, $\mathfrak{D}$ esse diu. comm. max. trium numerorum $d m^l m^l m^l m^l$, $d^l m m m^l m^l$, $d^l m m m^l m^l$; ex simili autem ratione $\mathfrak{D}'$ eorundem trium numerorum diuisor communis maximus erit; quare quum $\mathfrak{D}$, $\mathfrak{D}'$ eadem signa habeant, erit $\mathfrak{D} = \mathfrak{D}'$, siue formae $\mathfrak{F}$, $\mathfrak{F}'$ eundem determinantem habebunt.

II. Iam transeat F in $\mathfrak{f} f'$ per substitutionem $X = p x x' + p' x y' + p'' y x' + p''' y y'$, $Y = q x x' + q' x y' + q'' y x' + q''' y y'$, atque $\mathfrak{F}$ in $F f f'$ per substitutionem $\mathfrak{X} = p X x'' + p' X y'' + p'' Y x'' + p''' Y y''$, $\mathfrak{Y} = q X x'' + q' X y'' + q'' Y x'' + q''' Y y''$, designenturque radices quadratae positivae ex $\frac{d}{D}, \frac{d^l}{D}, \frac{\mathfrak{D}}{\mathfrak{D}}, \frac{d''}{\mathfrak{D}}$ per $n, n', \mathfrak{N}, \mathfrak{n}''$.

Tunc per art. 253 habebuntur decem et octo aequationes, quarum semissis altera ad transformationem formae F in $\mathfrak{f} f'$ pertinebit, altera ad transformationem formae $\mathfrak{F}$ in $F f f'$. Prima erit $p q' - q p' = a n'$, ad cuius instar facile formari poterunt reliquae breuitatis gratia hic omittendae. Ceterum quantitates $n, n', \mathfrak{N}, \mathfrak{n}''$ rationales quidem erunt, sed non necessario numeri integri.

III. Si valores ipsorum X, Y in valoribus ipsorum $\mathfrak{X}, \mathfrak{Y}$ substituuntur, prodit substitutio talis: $\mathfrak{X} = (1) x x' x'' + (2) x x' y'' + (3) x y' x'' + (4) x y' y'' + (5) y x' x'' + (6) y x' y'' + (7) y y' x'' + (8) y y' y''$; $\mathfrak{Y} = (9) x x' x'' + (10) x x' y'' + (11) x y' x'' + (12) x y' y'' + (13) y x' x'' + (14) y x' y'' + (15) y y' x'' + (16) y y' y''$, per quam manifesto

Φ transibit in productum $ffff$. Coefficiens (1) erit $= pp + qp''$; valores quindecim reliquorum non apponimus, quippe quos quisque nullo negotio euoluet. Designemus numerum (1) (10) — (2) (9) per (1, 2), numerum (1) (11) — (3) (9) per (1, 3), et generaliter (g) (8 + h) — (h) (8 + g) per (g, h), supponendo g, h esse integros inaequales inter 1 et 16 quorum maior h^* ; hoc modo omnino viginti et octo signa habebuntur. Iam denotatis radicibus quadratis positivis ex $\frac{d}{\mathfrak{D}}, \frac{d'}{\mathfrak{D}}$ per n, n' (quae erunt $= n\mathfrak{N}, n'\mathfrak{N}$), eruentur sequentes 28 aequationes: (1, 2) $= aa'n''$, (1, 3) $= aa''n'$, (1, 4) $= ab'n'' + ab''n'$, (1, 5) $= a'a''n$, (1, 6) $= a'b'n'' + a'b''n$, (1, 7) $= a''bn' + a''b'n$, (1, 8) $= bb'n'' + bb''n' + b'b''n + \mathfrak{D}nn'n''$, (2, 3) $= ab''n' - ab'n''$, (2, 4) $= ac'n'$, (2, 5) $= a'b''n - a'b'n''$, (2, 6) $= a'c''n$, (2, 7) $= bb''n' + b'b''n - bb'n'' - \mathfrak{D}nn'n''$, (2, 8) $= bc'n' + b'c''n$, (3, 4) $= ac'n''$, (3, 5) $= a''bn - a''bn'$, (3, 6) $= bb'n'' + b'b''n - bb''n' - \mathfrak{D}nn'n''$, (3, 7) $= a''cn$, (3, 8) $= bc'n'' + b''cn$, (4, 5) $= b'b''n - bb'n'' - bb''n' + \mathfrak{D}nn'n''$, (4, 6) $= b'c''n - bc'n''$, (4, 7) $= b''c'n - bc'n''$, (4, 8) $= c'c''n$, (5, 6) $= ca'n''$, (5, 7) $= ca''n'$, (5, 8) $= b'cn'' - b''cn'$, (6, 7) $= b''cn' - b'cn''$, (6, 8) $= cc'n''$, (7, 8) $= cc'n''$, quas per Φ designabimus, nouemque aliae: (10) (11) — (9) (12) $= an'n''\mathfrak{U}$, (1) (12) —

*) Horum signorum significatio praesens non est confundenda cum ea in qua in art. 234 accepta erant; nam numeri per haec signa hic expressi apprime respondent iis, qui in art. 234 per numeros similibus signis illic denotatos multiplicabantur.